

Karayolları Trafik Kanunu

(Resmî Gazete ile ilânı : 18 . V . 1953 - Sayı : 8411)

No.
6085

Kabul tarihi
11 . V . 1953

Birinci Bölüm

Umumi Hükümler

MADDE 1. — Karayollarında trafik bu kanun hükümlerine tâbidir.

Ancak itfaiye, sıhhi imdat ve emsali gibi geçiş üstünlüğünü haiz nakil vasıtaları ve müteharrik makineler vazife halinde bu kanunda yazılı sürat, geçme ve durma tahditlerine tâbi değildir.

MADDE 2. — Bu kanunun tatbikatında :

A) Karayolu: Trafik için umumun faydalanmasına açık olan arazi şeridi ve sahalardır;

B) Trafik : Yayaların, hayvanların ve nakil vasıtalarıyla müteharrik makinelerin karayolu üzerindeki hal ve hareketleridir;

C) Nakil vasıtası : Karayolunda insan, hayvan ve eşya taşımaya yarayan vasıtalar;dir;

Bunlardan makina kuvvetiyle hareket edenlere (motörlü nakil vasıtası), insan veya hayvan gücü ile hareket ettirilene de (motörsüz nakil vasıtası) denir;

D) Müteharrik makina: Traktör, yol makinası ve tank gibi ziraat, sanayi, bayındırlık, millî savunma işlerinde ve bunlara benzer hizmetlerde kullanılan ve karayolunda insan, hayvan ve eşya nakliyatı yapmayan teknik vasıtalar;dir;

E) Şoför : Motörlü nakil vasıtalarını veya müteharrik makineleri sevk ve idare eden kimsedir;

F) Sürücü : Motörsüz nakil vasıtalarını veya hayvanları sevk ve idare eden kimsedir.

İkinci Bölüm

Teşkilât, Vazife ve Salâhiyet

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerine göre, karayolları üzerindeki trafiğin tanzim ve murakabesi, Emniyet Umum Müdürlüğünce teşkil edilecek bölge ve vilâyet trafik zabıtası tarafından yapılır.

Ayrıca merkezde ve teşkilâtında şube müdürlüğü bulunan vilâyet emniyet müdürlüklerinde (Trafik Şubesi) ve diğer vilâyet emniyet müdürlüklerinde (Trafik bürosu) kurulur.

Trafik zabıtası; umumi zabitanın bileümle salâhiyetlerini haiz ve vazifeleriyle de mükelleftir.

MADDE 4. — Bu kanunla kendisine tahmil edilen vazifeleri yapmak üzere, Karayolları Umum Müdürlüğünde (Trafik Fen Heyeti) kurulur.

MADDE 5. — Karayolları Umum Müdürlüğü Trafik Fen Heyeti teşkilâtındaki mühendis ve teknisyenler bu kanun hükümlerine aykırı gördükleri hususları bir zabitle tesbit ederek en yakın ilgili zabıtaya tevdi ederler.

MADDE 6. — İçişleri Vekâletinde; Adalet, Millî Savunma, Millî Eğitim, Bayındırlık, Ekonomi ve Ticaret, Ulaştırma, Sağlık ve Sosyal Yardım vekâletlerinin ilgili temsilcileriyle, varsa Türkiye Şoförler federasyonu temsilcisinden müteşekkil bir (Merkez Trafik Komisyonu) kurulur.

Teknik Üniversite Trafik Kürsüsü temsilcisi bu komisyonun tabîî âzasıdır.

Merkez Trafik Komisyonu; bu kanunun tatbik ve tadiline ait her türlü meseleleri tetkik ederek gereken tavsiyelerde bulunur.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerinin tatbikında mahallî icap ve ihtiyaçlara göre trafik emniyetini sağlayacak kararlar almak üzere vilâyetlerde valinin veya tevkil edeceği zatın başkanlığında; Belediye, Emniyet, Millî Eğitim, Bayındırlık ve mevcut ilgili meslek teşekküllerinin birer temsilcisinden mürekkep (Vilâyet Trafik Komisyonu) kurulur.

MADDE 8. — Kayıt ve tescile tâbi nakil vasıtalarının fennî muayenelerini; şoför ve sürücülerin ehliyet imtihanlarını yapmak üzere :

A) Motörlü nakil vasıtaları için vilâyetlerde; emniyet müdürünün veya tevkil edeceği kimsenin başkanlığında trafik zabıtası temsilcisiyle Karayolları Umum Müdürlüğü Trafik Fen Heyetinin en az iki teknisiyeninden ve mahallî belediyesince seçilecek bir mütehassısla mevcut ilgili meslek teşekkülleri tarafından gönderilecek bir âzadan ve trafik zabıtasınca mahallen seçilecek bir meslek erbabından müteşekkil (Muayene ve İmtihan Komisyonu) kurulur.

Bu komisyonun teşekkülü için lüzumlu olan teknik personel ve vasıtalar mahallen temin edilemediği takdirde civar vilâyetlerden ikmal olunur.

B) Motörsüz nakil vasıtalarının fennî muayeneleriyle sürücülerinin imtihanları, Vilâyet Trafik Komisyonunca kararlaştırılarak ilân edilecek tarihlerde, kaza veya nahiyelerde yapılır.

Komisyonlara dâhil âzalardan memur olmıyanlara huzur hakkı verilir.

Üçüncü Bölüm

Malî hükümler

MADDE 9. — A) Nakil vasıtalarının bu kanuna göre yapılacak kayıt ve tescili muameleleriyle şoför ve sürücülere verilecek ehliyetname karşılığı olarak bir defaya mahsus olmak ve :

1. Motörsüz nakil vasıtaları için 50 ve motörlü nakil vasıtaları için 200 kuruşu;

2. Sürücü ehliyetnameleri için 50, amatör ehliyetnameleri için 100, profesyonel ve hususi ehliyetnameler için 200 kuruşu; geçmemek üzere harç alınır.

B) Adlarına nakil vasıtası kayıt ve tescil edilmiş hakiki veya hükmi şahıslardan ayda, motörsüz nakil vasıtaları için 1 ve motörlü nakil vasıtaları için 20 lirayı geçmemek üzere Trafik Resmi alınır.

C) Nakil vasıtalarının cins ve vasıflarına, ticari olan veya olmıyan işletme şekillerine göre (B) bendindeki hadler dâhilinde tâyin olunacak resim yılda en az dört taksitte alınır.

D) Zamanında ödenmiyen harç ve resimler % 10 fazlasıyla ve Tahsili Emval Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur.

E) Tebliğ, tahakkuk, itiraz, temyiz, müruruzaman ve diğer müddetlerin hesabı, cezalar ve maddi hataların düzeltilmesine ait muameleler hakkında Vergi Usul Kanunu hükümleri tatbik olunur.

F) Yabancı devletlerin Türkiye'de bulunan Elçilik ve konsolosluklarıyla elçi, maslahatgüzar ve konsoloslarına (Fahrî konsoloslar hariç) ve o devletin tâbiyetinde bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarına ve resmî bir ziyaret vazifesi için yurda gelen delege ve askerî heyetlere ve bu heyetlere mensup yabancı tâbiyetindeki şahıslara ait nakil vasıtaları mütekabiliyet kaydıyla harçtan ve Trafik Resminden muaftır.

G) Bu kanuna göre Hazinece tahsil olunacak harç, resim ve cezalar gelir bütçesine irat ve karşılığında, her yıl gelir tahminlerinin % 25 i nispetinde belediyelere, % 10 u nispetinde vilâyet hususi idarelerine verilmek üzere Maliye Vekâleti bütçesine ödenek kaydolunur.

Yıl sonunda sağlanan gelir, bütçeye konan ödeneklerden fazla veya eksik olduğu takdirde keyfiyet ertesi yıl ödeneklerinin hesabında nazara alınır.

Belediyelerle vilâyet hususi idarelerine ait ödenekler her ay sonunda müsavi taksitler halinde ve bir evvelki yılın hasılat fazlası mütaakıp yılın birinci ayı sonunda toptan İçişleri Vekâleti emrine, ayrı ayrı iki hesaba kaydolunmak üzere, İller Bankasına tevdi olunur.

İller Bankasında, İçişleri Vekâleti emrinde her ay toplanan bu paralar banka en geç ertesi ayın 15 ine kadar vilâyetlerin ve belediyelerin son nüfus sayımındaki nüfus miktarlarına göre vilâyetlere ve belediyelere dağıtılır.

Dördüncü Bölüm

Yol emniyeti ve trafik tesisleri

I

Yol emniyeti

MADDE 10. — Karayollarına trafiği güçleştirecek, tehlikeye düşürecek veya trafiğe mâni olacak şekilde bir şey koymak, dikmek, atmak, bırakmak, dökmek veya benzeri hareketlerde bulunmak yasaktır.

Tesbit olunan bu gibi engeller zabıta tarafından derhal bertaraf olunur.

MADDE 11. — Karayollarının veya bu yollara ait sanat yapılarıyla emniyet tesisleri gibi eserlerin bozulması, tahrip edilmesi yasaktır.

MADDE 12. — Belediye hudutları dışındaki karayollarının sınırlarından itibaren yolun her iki tarafında on beşer metrelik mesafe içinde, Karayolları Umum Müdürlüğünden ruhsat alınmadıkça benzin istasyonu, fabrika, tamir atelyesi, lokanta, kahvehane, otel, mesken, su arkları ve benzeri tesisler inşası ve kesif ağaçlıklar ihdası yasaktır.

Ruhsatsız yapılmış olan bu gibi tesisler zabıtaca tesbit olunarak derhal kapatılır.

II

Trafik tesisleri

MADDE 13. — Trafik için gerekli olan işaret levhalarıyla cihazları, karayollarının inşası ve bakımı ile vazifeli idarelerce ve belediye hudutları dahilinden geçen Devlet yolları ile bu yollara iltisak eden diğer yollarda Karayolları Umum Müdürlüğünce temin, tesis ve idame olunur.

Alâkalı idarelerce tesis olunan trafik işaret levhalarıyla cihazlarının usulüne

uygun olup olmadıkları ve ihtiyaca kâfi bulunup bulunmadıkları Karayolları Umum Müdürlüğünce kontrol edilir.

MADDE 14. — Karayollarındaki trafik işaret levhalarıyla cihazlarının bozulması, tahrip edilmesi veya yerlerinin değiştirilmesi yasaktır.

MADDE 15. — İlân, levha veya afiş gibi vasıtalarla trafik işaret levha ve cihazlarının görülmelerini veya ifade ettikleri mânânın anlaşılmasını güçleştirecek veya bu hususlarda şüphe ve tereddüde yer verecek şekilde müdahalede bulunulması yasaktır.

Zabıta tarafından, tesbit olunan bu gibi müdahaleler derhal bertaraf edilir.

MADDE 16. — Belediye hudutları içindeki karayolları kenarında akar yakıt depoları, umumi garaj, nakil vasıtası parkı, servis istasyonu, nakil vasıtası kiralama yerleri, nakil vasıtası veya müteharrik makina tamir ve sökme yerleri, şoför ve sürücü okul veya kursları ve benzeri gibi tesislerin yapılmasına ve açılmasına belediyece, mahallî Vilâyet Trafik Komisyonunun muvafakati alınmadıkça ruhsat verilemez.

Bu gibi yerlerin ruhsatsız açılması yasaktır.

Müsaadesiz açılmış olan bu gibi yerler zabıtaca tesbit olunarak derhal kapatılır.

Beşinci Bölüm

Kayıt, tescil ve muayene

MADDE 17. — Bir nakil vasıtasına sahip olan kimse vasıtasını, ikametgâh veya iş yerinin bulunduğu Vilâyet Trafik Şube veya bürosuna kayıt ve tescil ettirmeden trafiğe çıkaramaz.

Ancak :

- A) Binek ve yük hayvanları;
- B) El arabaları;
- C) Çocuk ve mâlûllere mahsus arabalar;
- D) Ziraat işlerinde kullanılıp karayollarında normal ve ticari nakliyat yapmayan motörsüz nakil vasıtaları;
- E) İç hizmetler dışında kalan ve munhasıran askerî maksatlarla kullanılan ordu nakil vasıtaları;
- F) Turistlerin nakil vasıtalarıyla milletlerarası çok taraflı veya karşılıklı anlaşmalarımız şümülüne giren yabancı nakil vasıtaları;
- G) Bu kanunun 2 nci maddesinin (D) bendinde gösterilen müteharrik makineler;

bu hükme tâbi değildir.

(E) ve (G) bentlerinde gösterilen vasıta ve makinelerin kayıt ve tescilleri tâbi oldukları idarelerce yapılır.

MADDE 18. — Kayıt ve tescil muamelelerinin tamamlanmasına kadar bir nakil vasıtasının, bulunduğu vilâyetin trafik şube veya bürosundan muvakkat ruhsatname ve plâka alınmadıkça, trafiğe çıkarılması yasaktır.

Malî mesuliyet sigortasına tâbi nakil vasıtalarına muvakkat ruhsatname ve plâka verilmesi, sigorta akdinin yaptırılmış olmasına bağlıdır.

MADDE 19. — Fennî muayene neticesinde trafiğe çıkarılmıya salih olduğu anlaşılan ve malî mesuliyet sigorta akdini haiz bulunan nakil vasıtalarının kayıt

ve tescili yapılarak bu vasıtalar için :

A) Muteber olduğu müddet zarfında hangi şartlar dâhilinde trafiğe çıkarılabileceğini gösterir (Trafik ruhsatnamesi);

B) Nakil vasıtasının trafiğe çıkarıldığı tarihten itibaren geçirdiği bütün teknik ve hukuki değişiklikleri gösterir (Nakil vasıtası sicili);

C) Nakil vasıtalarının kayıt ve tescil oldukları vilâyet ile sıra numaralarını gösterir (plâka) lar; verilir.

Şoför ve sürücüler, trafik ruhsatnamesi ile nakil vasıtası sicilini ve plâkaları daima kullanılabilir şekilde ve vasıta üzerinde bulundurmaya ve bu kanunla salâhiyetli kılınmış kimselerin her isteğinde göstermeye mecburdurlar.

MADDE 20. — Verildikleri tarihten muteber olmak üzere trafik ruhsatnamesi bir yıl; muvakkat ruhsatname ve muvakkat plâkalar 30 gün müddetle yurdun her yerinde muteberdir.

Müddeti dolmuş olup yenileme muameleleri tamamlanmamış vesikaları haiz nakil vasıtalarının trafiğe çıkarılması yasaktır.

Bu gibi nakil vasıtaları zabıta tarafından trafikten menolunur.

MADDE 21. — Trafik ruhsatnamesi ile nakil vasıtası sicilinde yazılı bilgilerden her hangi birinin değişmesi halinde vasıta sahibi 20 gün içinde keyfiyeti vasıtanın kayıtlı olduğu trafik şube veya bürosuna bildirmeye mecburdur.

Bu değişmeler tescil edilmedikçe hukukan muteber sayılmaz.

MADDE 22. — Nakil vasıtaları, muayyen fâsılalarla fennî muayeneye tâbi tutulurlar.

Bu muayeneler her hangi bir vilâyet muayene ve imtihan komisyonuna yaptırılabilir.

Trafiğe salih olduğundan şüphe edilen nakil vasıtaları her zaman muayene edilebilirler.

Müddetleri içinde muayeneye getirilmeyen nakil vasıtalarının muayenesi yapılmaya ve muayenesinde trafiğe salih olmadığı anlaşılanların, tesbit olunan ârizaları giderilinceye kadar trafiğe çıkarılmaları yasaktır. Bu yasağa aykırı hareket halinde nakil vasıtaları zabıtaca trafikten menolunur.

Altıncı Bölüm

Şoför ve sürücü ehliyetnameleri

MADDE 23. — Kayıt ve tescili mecburi olan nakil vasıtalarının şoför ve sürücülerinin haiz olacakları ehliyetnameler aşağıda gösterilmiştir:

A) Profesyonel ehliyetname : Bir nakil vasıtasını meslek ve sanat olarak sevk ve idare edenlere verilen ehliyet vesikasıdır.

B) Hususi ehliyetname : Kamyon ve otobüs gibi ağır nakil vasıtalarını kullanıcılara verilen ehliyet vesikasıdır.

C) Amatör ehliyetnamesi : (A) ve (B) bentleri dışında nakil vasıtası kullanıcılara verilen ehliyet vesikasıdır.

D) Milletlerarası ehliyetname : Milletlerarası çok taraflı veya karşılıklı anlaşmalarımızdaki usullere göre verilen ehliyet vesikasıdır.

Yukardaki ehliyetnameler ancak mahsus oldukları sınıflar ve vasıta cinsleri için muteberdir.

MADDE 24. — Bu kanunun 23 ncü maddesinde gösterilen şoför ve sürücü eh-

liyetnameleri alınmadıkça kayıt ve tescile tâbi nakil vasıtalarını karayollarında kullanmak veya ehliyetnamesi olmayan şahıslara kullandırmak yasaktır.

17 nci maddenin (E) ve (G) bentlerinde yazılı nakil vasıtası ve müteharrik makineleri kullananların ehliyetnameleri, hizmetin taallûk ettiği idarelerce verilir.

MADDE 25. — Verildikleri tarihten itibaren itibar olunmak üzere amatör ehliyetnameleri 3 yıl, profesyonel ve hususi ehliyetnameler 2 yıl müddetle yurdun her yerinde muteberdir.

Müddet sonunda ehliyetname sahibinin teknik ve sağlık durumunda bir tahavvül olmadığı takdirde aynı müddetle muteber olmak üzere ehliyetname sadece vize edilir. Aksi halde vilâyet trafik komisyonlarının kararı ile ehliyetname sahibi yeniden muayeneye tâbi tutulur.

Müddeti dolmuş ehliyetnamelerle nakil vasıtası kullanmak veya kullandırmak yasaktır.

Bu gibiler zabıtaca nakil vasıtası kullanmaktan menolunur.

MADDE 26. — Şoför veya sürücü ehliyetnamesi almak için :

A) Bisiklet kullananların 11, amatör ve profesyonel ehliyetname alacakların 18, hususi ehliyetname alacakların 19 yaşını doldurmuş olmaları;

B) Şoför ehliyetnamesi alacakların okur yazar olmaları;

C) Evvelce verilmiş bir ehliyetnamenin daimî olarak geri alınmamış olması; şayet muvakkat olarak geri alınmış ise müddetin dolmuş bulunması;

D) Yapılacak nazari ve amelî imtihanların başarılmaması;

E) Uyuşturucu maddeleri kullanmadığının veya alkollü içkileri kullanmayı itiyat derecesine vurdurmadığını tesbit edilmiş bulunması;

F) Sağlık ve teknik muayenesinde şoför veya sürücülüğe mâni bir hali bulunmadığının anlaşılması;

G) Profesyonel veya hususi ehliyetname alacakların Türk Ceza Kanununun 403, 404, 414 - 418, 429 - 436, 491 - 493, 495 - 503, 508 - 510 ncu maddelerinde yazılı suçlardan bir veya birkaçı ile mükerrir olarak mahkûm edilmemiş olmaları; şarttır.

Ehliyetname verilirken sahibinin parmak izleri de alınır.

MADDE 27. — Şoför ve sürücüler nakil vasıtalarının sürülmesi sırasında ehliyetnamelerini yanlarında bulundurmayı ve bu kanunla salâhiyetli kılınmış kimselerin her isteğinde göstermeye mecburdurlar.

MADDE 28. — Şoför ve sürücüler, sağlık veya teknik durumlarında bir değişiklik vukua gelmiş olduğu şüphesi üzerine, trafik zabıtasının teklifi ve Vilâyet Trafik Komisyonunun kararı ile, 25 nci maddede yazılı müddetlerden önce de sıhhi veya teknik muayeneye ve icap ederse ilk ehliyetnamenin verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde tekrar imtihana tâbi tutulabilirler.

Yedinci Bölüm

Trafik esasları

I

Umumi kaideler

MADDE 29. — Trafik sağdan cereyan eder.

Aksine bir karar ve işaret bulunmadıkça, şoför ve sürücüler nakil vasıta veya

müteharrrik makinalarını gitmekte oldukları istikamete göre yolun sağ yarısını takiben sevkettmeye mecburdurlar.

Hayvan sürücüleri sürülerini veya hayvanlarını yolun sol yarısını serbest bırakacak şekilde sağdan sevkettmekle mükelleftirler.

MADDE 30. — Karayolundan faydalanan herkes trafik işaret, levha ve cihazlarıyla bildirilen veya gösterilen hususlara ve trafiği tanzim ve murakabe ile vazifeli zabıta memurlarının tenbih ve ihtarlarına uymıya mecburdur.

MADDE 31. — Uyuşturucu ve keyif verici maddelerle alkollü içki kullanmış olanlar nakil vasıtası veya müteharrrik makina kullanamazlar.

Bu gibiler zabıtaca nakil vasıtası kullanmaktan menolunurlar.

MADDE 32. — Profesyonel veya hususi ehliyetname sahiplerinin nizamnamede tesbit olunacak çalışma süreleri dışında nakil vasıtası veya müteharrrik makina kullanmaları veya kullanmaya teşvik veya icbar edilmeleri yasaktır.

II

Nakil vasıtalarına ait kaideler

MADDE 33. — Şoför ve sürücüler, trafik işaret levhalarında gösterilen sürat hadlerine riayet etmeye mecbur oldukları gibi lüzumu halinde süratlerini yolun ve trafik durumunun icap ve şartlarına da uydurmakla mükelleftirler.

Her nakil vasıtası veya müteharrrik makinanın, önünde, gidişine açık olan en kısa mesafede durdurulabileceği bir süratle sürülmesi mecburidir.

MADDE 34. — Şoför veya sürücülerin, diğer bir nakil vasıtasını veya müteharrrik makinayı, kendi süratleriyle yol ve trafik durumunu göz önünde tutarak mâkul bir mesafeden daha yakın olarak takip etmeleri yahut vasıta veya makinalarını trafiği tehlikeye düşürecek şekilde kullanmaları yasaktır.

Kol veya grup halinde seyreden nakil vasıtaları, müteharrrik makinalar, insan toplulukları veya hayvan sürüleri arasında, gelip geçecek diğer vasıta ve makinaların emniyetle girebilecekleri açıklıklar bırakılması mecburidir.

MADDE 35. — Aksine bir işaret veya karar bulunmadıkça nakil vasıtalarıyla müteharrrik makinalardaki ses cihazlarının bu kanunda gösterilen haller dışında, icapsız olarak veya umumun huzur ve istirahatini bozacak şekilde kullanılması yasaktır.

MADDE 36. — Kavşaklarda ve dönemeçlerde, sapış işareti verildikten sonra:

A) Sağa sapma için ilerleme ve sapma, mümkün olduğu kadar yolun sağ kenarına yakından ve dar kavisle;

B) Sola sapmak için ilerleme, sapış noktasına kadar yolun gidişe ayrılmış olan sol kenarına en yakın kısmında ve kavşağa girdikten sonra girilen yolun orta çizgisi solda bırakılmak suretiyle geniş kavisle; yapılır.

Sola sapacak olan bir nakil vasıtasının veya müteharrrik makinanın şoför veya sürücüsü, aksi istikametten gelerek kavşağa girmiş veya emniyetle durdurulması mümkün olmayacak kadar yaklaşmış bulunan diğer nakil vasıtalarının veya müteharrrik makinaların geçmesini beklemeye mecburdur.

MADDE 37. — Aynı cihete gitmekte olan bir nakil vasıtasını veya müte-

harrik makinayı geçmek için, geçecek vasıta veya makinanın şoför veya sürücüsü :

A) Emniyetli bir geçiş için yolun serbest ve görüş sahasının elverişli olmasını gözetmeye;

B) Emniyetli bir mesafeden sola yanaşarak yetişip geçtiği vasıta veya makineden emniyetli bir mesafe uzaklaşmadan yolun sağına geçmemeye;

C) Yolun ortasından giden tramvaylarla sola sapmak üzere olan veya vazife icabı yolun solunda durmuş bulunan geçiş üstünlüğünü haiz vasıta veya makinalar dışında hiçbir nakil vasıtasının veya müteharrik makinanın sağından geçmemeye;

D) Gececeği vasıta veya makinanın şoför veya sürücüsünü ses veya ışık cihazlarıyla haberdar etmeye; mecburdur.

MADDE 38. — Aşağıdaki hallerde öndeki bir nakil vasıtasını veya müteharrik makinayı geçmek yasaktır:

A) Geçme yasağı olduğunu gösterir bir işaret levhası varsa;

B) Öndeki bir nakil vasıtası veya müteharrik makina başka bir vasıta veya makinayı geçmekte ise;

C) Kavşaklarda, dönemeçlerde, hemzemin geçitlerde, tepe üstlerine yaklaşırken, köprü, tünel, menfez ve yaya geçidi gibi yerlerde;

D) Emniyet adası (röfjü) olmayan duraklarda durmakta olan bir tramvayın sağından.

MADDE 39. — Şoför veya sürücüler :

A) Duyulur veya görülür bir geçiş işareti alınca yolun sağına yanaşmaya, sol yanını geçişe serbest bırakmaya ve tamamiyle geçilinceye kadar süratini artırmaya;

B) Geçiş üstünlüğünü haiz bir nakil vasıtasının veya müteharrik makinanın duyulur veya görülür bir geliş işaretini alınca yolun sağına yanaşıp durmaya ve bu vasıta veya makinalar tamamen geçinceye kadar beklemeye;

C) Park ettikleri veya durdukları yerden yola çıkmadan evvel çıkış işareti vermeye ve yola çıkmaları için mâkul emniyet şartları bulunmadığı müddetçe hareket etmemeye;

mecburdurlar.

38 nci maddede yazılı haller bulunmadıkça geçecek vasıta veya makinalara yol vermemek veya geçilmekte olduğu sırada başka bir vasıta veya makinayı geçmeye veya sola sapsmaya kalkışmak yasaktır.

MADDE 40. — Aksini gösteren bir trafik işareti, levhası veya cihazı bulunmayan kavşaklara yaklaşan şoför veya sürücüler :

A) Kendisinden evvel kavşağa girmiş olan veya durdurulması mümkün olmayacak kadar yaklaşmış bulunan vasıta ve makinalara;

B) Her ikisi de aynı durumda olarak kavşağa girmişlerse soldaki sağdakine;

C) Müteharrik makinalarla motörsüz nakil vasıtaları ve hayvan sürücüleri motörlü nakil vasıtalarına;

D) Bütün vasıta ve makinalar geçiş üstünlüğünü haiz vasıta ve makinalara; ilk geçiş hakkını vermeye mecburdurlar.

MADDE 41. — Şoför ve sürücüler, aksine bir işaret bulunmadıkça nakil vasıtalarını veya müteharrik makinelerini, gidiş istikametlerine göre yolun en sağ kenarında durdurmaya ve yolcularının iniş ve binişlerini sağ taraftan yaptırmaya mecburdurlar.

Nakil vasıtalarının veya müteharrik makinelerin, aşağıda gösterilen yerlerde durdurulmaları veya bırakılmaları (park edilmeleri) yasaktır :

- A) Yayalara mahsus yerlerde;
- B) Hususi veya umumi bir geçit önünde;
- C) Trafiğe mâni teşkil edecek şekilde garaj, servis istasyonu veya otoparklar gibi yerler önünde;
- D) Demiryolu ve tramvay rayları üzerinde;
- E) Gidiş istikametlerine göre yolun sol tarafında;
- F) Aksi istikametten gelen nakil vasıtalarının veya müteharrik makinelerin yanyana duruşları halinde diğer birinin geçmesi mümkün olmayan yerlerde;
- G) Kavşak ve dönemeçler yakınında veya içinde;
- H) Yakın ilerisi görülmiyen yerlerde;
- I) Alt, üst ve hemzemin geçitler üzerinde, tüneller içinde veya bu gibi yerlerin önlerinde;
- J) Yolda tehlike olduğunu gösteren işaretlere 25 metrelik mesafe içinde;
- K) Geçiş üstünlüğünü haiz nakil vasıtalarının veya müteharrik makinelerin park yaptıkları yerlere 25 metrelik mesafe içinde;
- L) Diğer nakil vasıtalarının, âmme hizmeti gören nakil vasıtalarının durak yerlerinde;
- M) Trafik işaret, levha ve cihazlarının durmayı veya park yapmayı menettiği yerlerde;
- N) Durmuş veya park yapmış olan bir nakil vasıtasının veya müteharrik makinenin sol yanında.

Zabıta, bu memnuiyetler hilâfına park yapmış veya durmuş olan nakil vasıtalarını veya müteharrik makineleri o yerden kaldırmaya salâhiyetlidir.

MADDE 42. — Günün kararmasından itibaren veya görüş imkânlarını azaltan hava şartları altında seyreden nakil vasıtası veya müteharrik makinelerdeki ön lâmba ve farlarla arka kırmızı lâmbaların ve plâka lâmbasının devamlı olarak yakılmaları mecburidir.

Meskûn mahallerde veya karşılaşma halinde geçiş, uzağı gösteren huzmelerin öne eğilmesiyle veya kısa huzmeli farların yakılmasıyla yapılır. Farları yakıp söndürmek suretiyle veya yalnız park lâmbalarıyla geçiş yasaktır.

MADDE 43. — Nakil vasıtalarına istiap haddinden fazla yük veya yolcu almak, gabari dışında eşya yüklemek ve açık yük üzerine veya nakil vasıtası dışına yolcu bindirmek veya nizamnamede tesbit olunacak şekil ve şartlar dışında tehlikeli maddeler yüklemek yasaktır.

Trafik ruhsatnamesinde gösterilen istiap haddinden fazla olduğu veznen sabit olan veya gabari dışında olduğu veya tesbit edilen şartlara aykırı bulunduğu görülen yüklerle fazla olan yolcular en yakın meskûn mahalde indirilir.

MADDE 44. — Bisiklet kullananların diğer nakil vasıtalarının seyrini aksatacak, tehlikeye düşürecek şekilde veya başka nakil vasıtalarına asılarak veya yanyana ikiden fazla olarak gitmeleri veya bisikletin yapılışındaki hususiyete göre taşınması icabeden miktardan fazla kimseleri bindirmeleri yasaktır.

III

Yayalar, hayvanlar ve yarışlar hakkındaki kaideler

MADDE 45. — Yayalar mevcut yaya kaldırımları, banketler, emniyet adaları

(röfujler) ve geçitler dışında yol üzerinde yürüyemezler.

Bu yerler dışında yolu amuden ve ihtiyatla geçmeye, ilk geçiş hakkını nakil vasıtalarıyla müteharrik makinalara vermeye mecburdurlar.

Yayaların, trafiği güçleştirecek şekilde yol üzerinde durmaları, grup halinde yürümeleri veya başkalarının geçişini zorlaştıracak surette eşya taşımaları yasaktır.

MADDE 46. — Hayvanları ve hayvan sürülerini, bunları sevk ve idareden âcız kimselere tevdi etmek veya başı boş bırakmak, hayvanları meskûn yerlerdeki karayollarında süratli sürmek yasaktır.

MADDE 47. — Vilâyet trafik komisyonundan izin alınmadıkça karayolları üzerinde her çeşit yarış ve koşu yapılması veya yaptırılması yasaktır.

Sekizinci Bölüm

Kazalar

MADDE 48. — Ölüm veya müessir fiil ile neticelenen, yahut eşya, vasıta veya hayvanlara zarar veren her hangi bir trafik kazasına karışmış olan nakil vasıtası veya müteharrik makinenin şoför veya sürücülere, vasıtalarını veya makinelelerini derhal durdurmaya mecburdurlar.

MADDE 49. — Şoför ve sürücüler, yukardaki maddede yazılı kazaların vukuunda gerekli ihtimam ve yardımı göstermek, tedbirleri almak ve vakayı en yakın zabıtaya, mümkün olan en kısa zamanda, bildirmekle mükelleftirler.

Dokuzuncu Bölüm

Hukuki mesuliyet ve sigorta

I

Hukuki mesuliyet

MADDE 50. — Motörlü nakil vasıtalarının veya karayollarında müteharrik makinelerin kullanılmasından doğan zararları bu vasıta veya makineleri kullananlar, zararın vukua gelmemesi için hal ve maslahatın gerektirdiği bütün dikkat ve itinada bulduklarını veya bu dikkat ve itina gösterilmiş olsa bile zararın önlenemeyeceğini ispat etmedikçe, tazmine mecburdurlar.

Bu husustaki tazminat dâvası, zarar gören tarafın zarara ve failine ittilai tarihinden itibaren iki senelik ve her halde zararı doğuran fiilin vukuundan itibaren 10 senelik müruruzamana tâbidir.

Şu kadar ki, tazminat dâvası Ceza kanunlarına göre müddeti daha uzun müruruzamana tâbi cezayı müstelzim bir fiilden doğmuş olursa hukuki mesuliyet dâvasında da o müruruzaman cereyan eder.

Hukuki mesuliyete taallük eden diğer hususlarda umumi hükümler tatbik olunur.

II

Malî mesuliyet sigortası

MADDE 51. — Motörlü nakil vasıtalarının sahipleri, bunların kullanılmasından üçüncü şahıslar aleyhine doğacak zararları telâfi etmek üzere nakil vasıta-

ları için münferit şekilde veya grup halinde malî mesuliyet sigorta mukavelesi akdine mecburdurlar.

Nakil vasıtasının devriyle sigorta mukavelesinden doğan hak ve borçlar yeni sahibine intikal eder.

Sigortacı ve vasıtanın yeni sahibi devir keyfiyetine muttali oldukları tarihten itibaren 15 gün içinde sigorta mukavelesini feshedebilirler.

17 nci maddenin (F) bendinde gösterilen nakil vasıtaları hakkındaki malî mesuliyet sigortasına ait hükümleri Hükümet tâyin eder.

MADDE 52. — Motörlü nakil vasıtalarının cinslerine göre yaptırılacak malî mesuliyet sigortasının kaza başına maddi ve bedenî zararlara karşı asgari sigorta miktarları bu kanuna bağlı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 53. — Sigorta mukavelesinden veya sigortaya ait kanunlar hükümlerinden doğan ve tazminat miktarının azaltılması veya kaldırılması neticesini ve ren istisnai haller, zarar görenlerin haklarına tesir etmez.

Şu kadar ki, sigortacı, sigortaya ait kanunlar hükümlerince ödediği miktarlar için, azaltma veya kaldırmaya izinli olduğu nispette sigorta ettiren aleyhine dâva açabilir.

MADDE 54. — Bir nakil vasıtasını sigorta etmiş olan sigortacı, sigorta mukavelesinin talik, tecdit, fesih veya devri muamelelerini ve sigortalı vasıta için her hangi bir ödemede bulunur ise bunun miktar ve sebebini, yukardaki hallerin tahakkukundan itibaren 8 gün içinde, vasıtanın kayıt ve tescil edilmiş olduğu trafik şube veya bürosuna bildirmekle mükelleftir.

Kayıt ve tescili yapan vilâyet trafik şube veya bürosunun durumu tebellüğünden itibaren 15 gün zarfında sigorta eski haddinde devam eder.

MADDE 55. — Zarar gören kimse malî mesuliyet sigortası ile temin edilmiş miktarlar dâhilinde doğrudan doğruya sigortacıya da müracaat edebilir.

Zarar gören kimselerin birden fazla olması ve nakil vasıtasının sahibi tarafından ödenecek tazminat tutarının temin edilmiş miktarı aşması halinde, zarar gören kimselerin sigortacıya karşı hakları, temin edilen meblâğı geçmemek üzere mütenasiben azalır. Şu kadar ki, sigortacı, diğer tazminat taleplerinin bulunduğunu bilmeksizin zarar gören kimselerden bir veya bir kaçına hüsnüniyetle ödediği miktarlar nispetinde diğerlerine karşı olan mesuliyetinden kurtulur.

Zarar görenlerin sigortacı aleyhine dâva hakları kaza gününden itibaren iki yıllık müruruzamana tâbidir.

Salâhiyetli mahkeme nakil vasıtasının kayıtlı bulunduğu veya kazanın vuku bulunduğu yer mahkemesidir. Bu salâhiyeti ref'eden mukavele hükümleri muteber değildir. Ancak sigortacının merkezinin veya sigorta mukavelesinin akdedildiği şubenin bulunduğu yer mahkemesinde açılan dâvalar salâhiyetsizlik sebebiyle reddedilemez.

MADDE 56. — Malî mesuliyet sigortası Türkiye'de çalışmaya salâhiyetli sigorta şirketleri tarafından yapılır.

Umumi Muvazeneye dâhil dairelerle mülhak bütçeli dairelere, hususi idare ve belediyelere ve 3659 sayılı Kanuna tâbi teşekkül ve müesseselere ait nakil vasıtalarının, üçüncü şahıslara ika ettiği zararları, malî mesuliyet sigortasına ait hükümler dâhilinde karşılamak üzere bu daireler tarafından bir fon tesis edilebilir.

Onuncu Bölüm

Cezalar, teşkilât ve takibat

I

Cezalar

MADDE 57. — Bu kanunun :

- A) 20, 22, 24, 25, 27, 42 ve 44 ncü maddelerine aykırı hareket eden bisiklet sürücüleri ile 45 nci maddesinin 2 ve 3 ncü fıkralarına aykırı hareket edenler 5 lira;
 B) 17 ve 18 nci maddelerine aykırı hareket eden bisiklet sürücüleri ile 35, 36 ve 41 nci maddelerine aykırı hareket edenler 10 lira;
 C) 19, 21, 30, 37, 38, 39 ve 43 ncü ve bisiklet sürücüleri hariç 20, 22, 25, 27 ve 42 nci maddelerine aykırı hareket edenler 25 lira;
 hafif para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 58. — Bu kanunun :

- A) 34, 40 ve 46 ncü maddelerine aykırı hareket edenler 10 liradan 25 liraya;
 B) 29 ncü maddesine aykırı hareket edenler 10 liradan 50 liraya;
 C) 32 nci maddesine aykırı hareket edenler 25 liradan 50 liraya;
 D) 10, 15, 33, 47 ve 49 ncü maddelerine aykırı hareket edenler 25 liradan 100 liraya;
 E) 12, 16 ve 54 ncü maddelerine aykırı hareket edenler 50 liradan 200 liraya;
 kadar hafif para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 59. — Bu kanunun :

- A) 31 ve 48 nci maddelerine aykırı hareket edenler 10 günden bir aya kadar hapis ve 100 liradan 200 liraya kadar ağır para cezasıyla;
 B) 14 ncü maddesiyle, bisiklet sürücüleri hariç, 17, 18 ve 24 ncü maddelerine aykırı hareket edenler bir aydan üç aya kadar hapis ve 100 liradan 300 liraya kadar ağır para cezasıyla;
 C) 11 nci maddesine aykırı hareket edenler, bu fiilleri daha ağır bir cezayı istilzam etmediği takdirde, bir aydan bir seneye kadar hapis ve 150 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

MADDE 60. — Gerek umumi hükümlere, gerekse bu kanunun 58 ve 59 ncü maddelerine göre verilecek cezalardan başka :

- A) 12 nci madde hükmüne aykırı hareket edenlerin tesislerinin kaldırılmasına;
 B) 33 ncü maddeye muhalefetten dolayı iki defa mahkûmiyet halinde ikinci defa mahkûm olanların 15 gün ve mütaakıp tekerrür halinde bir aydan üç aya kadar müddetle şoför veya sürücü ehliyetnamelerinin geri alınmasına;
 C) Uyuşturucu madde kullanmaktan dolayı mahkûm olanların şoför veya sürücü ehliyetnamelerinin daimî olarak geri alınmasına;
 D) 31 nci maddede yazılı şekilde alkollü içki kullanma suçundan dolayı ilk mahkûmiyetlerinden itibaren bir yıl zarfında aynı suçu tekrar işleyenlerin bir ay, iki defa işleyenlerin altı ay, üç defa işleyenlerin daimî olarak şoför veya sürücü ehliyetnamelerinin geri alınmasına;

E) Şoför veya sürücülerin, meslek ve sanatlarının icrası sırasında Türk Ceza Kanununun 414, 416, 417, 418, 429, 431 nci maddelerine ve 430 ncü maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareketlerinden dolayı mahkûmiyetleri halinde daimî olarak;

diğer cürümlerden mahkûmiyetleri halinde ise muvakkat veya daimî olarak ehliyetnamelerinin geri alınmasına;
da dâvaya bakarı mahkemece hükmolunur.

Ehliyetnamenin geri alınmasını gerektiren suçlardan maznun olanlar hakkındaki kanuni takibat neticeleninceye kadar ilgili hâkim ehliyetnamenin tedbir mahiyetinde muvakkat olarak geri alınmasına karar verebilir.

Bu kanunla salâhiyetli kılınmış makam ve memurlardan başka hiçbir makam ve memur tarafından şoför veya sürücü ehliyetnameleri geri alnamaz.

II

Teşkilât ve takibat

MADDE 61. — Bu kanunda yazılı trafik suçlarına bakmak üzere Adalet Vekâletince lüzum görülen yerlerde tek hâkimli (Trafik mahkemeleri) kurulur.

Trafik mahkemeleri hâkimleri, Hâkimler Kanunu hükümlerine tâbidirler.

MADDE 62. — Askerî nakil vasıtalarıyla müteharrik makinaları kullanan askerî şahısların işledikleri bu kanunda yazılı trafik suçlarına da Trafik mahkemelerinde bakılır.

MADDE 63. — Bu kanunda yazılı suçları işleyenler hakkında trafik zabıtası veya diğer salâhiyetli kimseler tarafından tanzim edilecek zabıt varakaları trafik zabıtasınca trafik mahkemelerine tevdi olunur.

Bu nevi zabıt varakaları hilâfı sabit oluncaya kadar muteberdir.

MADDE 64. — Bu kanunun 57 nci maddesinde cezaları maktu olarak tesbit ve tâyin edilmiş olan suçları işleyenler hakkında tanzim edilen zabıt varakaları, Trafik mahkemesinin tasdikiyle icra ve infaz olunur.

Trafik mahkemesi, zabıt varakasinda yazılı suçla o suça mürettep cezanın uygunluğunu, zabıt varakasını tetkik suretiyle tesbit ettiği takdirde aynen, aksi halde ıslah ederek tasdik eder. Islahı mümkün olmıyan zabıt varakaları iptal olunur.

MADDE 65. — Trafik mahkemeleri, bu kanunun :

A) 58 nci maddesinde asli ve 60 nci maddesinde fer'î cezaları tâyin edilmiş olan suçları kararname ile veya, duruşma yapmaksızın kararname tertibi mahzurlu görülürse, duruşmalı olarak;

B) 59 ncu maddesinde asli ve 60 nci maddesinde fer'î cezaları tâyin edilmiş olan suçları duruşmalı olarak; intaç eder.

MADDE 66. — Mahkûmiyet halinde kararname; tertip edilmiş olan cezadan başka, işlenmiş olan suç. tatbik edilen kanun maddelerini, sübut delillerini ve kararnamenin tebliği tarihinden itibaren 8 gün içinde kararı veren mahkemeye itiraz olunabileceği ve aksi halde kararnamenin icra edileceği kayıtlarını ihtiva eder. Bu itiraz, bir dilekçe vermek suretiyle veya bu hususta bir zabıt varakası tanzim edilmek üzere mahkeme kâtibine bir beyanda bulunarak yapılır. Bu zabıt varakası hâkime tasdik ettirilir.

Mahkûm, müddet bitmeden evvel itirazından vazgeçebilir.

MADDE 67. — Muayyen müddet içinde aleyhine itiraz olunmıyan kararname-ler katleşir.

MADDE 68. — İtiraz üzerine duruşma yapılır. Şu kadar ki, maznun duruşmadan evvel itirazından vazgeçerse duruşmaya mahal kalmaz.

Duruşmada maznunu, vekâletnameyi haiz vekil temsil edebilir.

Hâkim, itiraz üzerine vereceği hükümde evvelki hükümle bağlı değildir.

MADDE 69. — Maznun mazereti olmaksızın duruşmaya gelmez veya vekil de göndermezse tetkika hacet kalmaksızın itiraz reddolunur.

Kararname aleyhine itiraz müddetini geçirmekten dolayı eski hale getirme talebi kabul edilmiş olan maznunun duruşmaya gelmemesi sebebi ile itirazı reddolunursa, maznun buna karşı bir daha eski hale getirme talebinde bulunamaz.

MADDE 70. — Bu kanuna göre doğrudan doğruya veya itiraz üzerine duruşmalı olarak verilen bileümle kararlar katîdir.

MADDE 71. — Bu kanunun 58 nci maddesinde yazılı olan ve müeyyidesi yalnız hafif para cezasını müstelzim bulunan (ayrıca fer'î cezayı müstelzim olmayan) suçları işleyenler hakkında tanzim edilmiş olan zabıt varakasının alâkalıya verildiği veya tebliğ edildiği tarihten itibaren, suça mürettep hafif para cezasının asgari haddini 10 gün içinde nizamnamede gösterilecek usul dairesinde merciiine ödiyenler hakkında takibat yapılmaz.

MADDE 72. — Trafik suçlarına ait cezalar, hükmün katleşmesini yahut ödeme veya infazı mütaakıp şoför veya sürücünün ehliyetnamesine mahkemece kayıt ve tasdik olunur ve kararın bir örneği vilâyet trafik şube veya bürosuna gönderilir.

MADDE 73. — Cezai mesuliyete taallûk eden tazminat talepleri, şayet iş ceza mahkemesine intikal etmiş ise o mahkemece neticelendirilir.

MADDE 74. — Bu kanuna göre verilen hükümler diğer kanunlara göre verilen hükümlerle içtima ettirilemez ve tekerrüre esas tutulamaz.

Bu kanundaki tekerrür tâbirinden maksat, hüküm katleştikten sonra yeni bir trafik suçunun işlenmesidir.

On birinci Bölüm

Çeşitli hükümler

MADDE 75. — Bu kanunla vazifeli kılınmış idare ve komisyonların çalışma tarzlarını, kayıt ve tescil için alınacak harç ve resimlerin tarifeleri ile ödenme yer ve şekillerini, 16 nci maddede zikredilen tesislerin haiz olacakları vasıfları, fennî muayene ve ehliyetname imtihanlarının esaslarını, 25 ve 28 nci maddelerdeki hükümlere göre şoför ve sürücülerin tekrar muayene ve imtihana tâbi tutulmalarına mesnet teşkil edecek sıhhi arızalarla şoför ve sürücülerin tâbi olacakları çalışma sürelerini, 71 nci maddeye göre ödenecek cezaların ödenme yer ve şekillerini, nakil vasıtalarının cins ve evsafını ve bunlarda bulunması lâzımgelen teçhizat ve malzemeyi, trafiği tehlikeye düşürecek veya trafiğe zorluk verecek halleri ve bu kanunun tatbikatına ait bileümle hususları göstermek üzere Adalet, Bayındırlık, Ekonomi ve Ticaret, İçişleri, Maliye, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Ulaştırma vekâletlerince müştereken hazırlanacak nizamname, bu kanunun neşrinden itibaren altı ay içinde çıkarılır.

MADDE 76. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 80 nci, 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 nci, 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 17 nci ve 4770 sayılı Ulaştırma Bakanlığı Görevleri ve Kuruluşu hakkındaki Kanunun 17 nci maddelerindeki kara nakil vasıtalarına belediyelerce numara ve plâka verilmesi,

belediye ve hususi idarelerce resim, harç ve vergi alınması, gidip gelme güvenliğinin düzenlenmesi, nakil vasıtaları niteliklerinin düzenlenip denetlenmesi hakkındaki hükümler ile bu kanunlarda ve diğer kanunlardaki karayolları trafiğiyle ilgili bilcümle hükümler ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 18 nci maddesi kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 12 ve 16 ncı maddelerde zikredilen yerlerde tesisi bulunan şahısların tesisleri vilâyet trafik komisyonlarınca tetkik edilerek durumları bu kanun ve nizamnamesinde belirtilen vasıf ve şartlara uymadığı takdirde, tesislerini kanun ve nizamname hükümlerine uydurmaları hususunda tesis sahiplerine bir tebligat yapılır.

İlgililer tebligatta yazılı müddet içerisinde tesislerini bu kanun ve nizamnamesi hükümlerine uydurmadıkları takdirde, gerekirse bu gibi yerler umumi hükümlere göre kısmen veya tamamen Devletçe istimlak veya istimval olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kayıt ve tescili yapılmış olan nakil vasıtalarının sahipleri trafik şube veya bürolarına müracaatla altı ay içinde kayıt ve tescil muamelelerini bu kanun hükümlerine göre ikmal etmeye mecburdurlar.

Yukarıki fıkra hükmüne tevfikan yapılacak kayıt ve tescil muameleleri harca tâbi değildir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte şoför veya sürücü ehliyetnamesi almış bulunanlar trafik şube veya bürolarına müracaatla altı ay içinde bunları yenilemeye mecburdurlar.

Yukarıki fıkra hükmüne tevfikan yapılacak yenileme muamelesi harca tâbi değildir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanun hükümlerinin tatbikından doğan ihtilâflar, trafik mahkemelerinin bulunmadığı yerlerde sulh ceza mahkemelerince başka işlere tercihan hal ve intaç olunur.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanunun tatbikını temin etmek için Adalet Vekâleti, Emniyet Umum Müdürlüğü ve Karayolları Umum Müdürlüğü teşkilâtına ilâvesi lâzımgelen kadroları gösterir teşkilât kanunları, bu kanunun neşrinden itibaren en geç iki ay içinde Hükümet tarafından Meclise sunulur.

GEÇİCİ MADDE 6. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği ay ile mütaakıp aylar için belediyelerce 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 18 nci maddesi mucibince tahsil edilmiş resimler mükelleflere geri verilir.

MADDE 77. — Bu kanunun 6, 12, 13 ve 75 nci maddeleri hükümleri kanunun neşri tarihinde ve diğer maddeleri geçici 5 nci maddede gösterilen teşkilât kanunlarının neşri tarihinden 6 ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 78. — Bu kanunu İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

14 Mayıs 1953

Karayolları Trafik Kanununun 52 nci maddesine tevfikan motörlü nakil vasıtalarının einslerine göre yaptırılacak malî mesuliyet sigortasının asgari hadlerini gösterir cetvel

Motörlü nakil vasıtalarının cinsleri	Kaza başına malî mesuliyet sigortası asgari hadleri	
I - Bedenî zararlar için :		
A) Motosikletler	2 000	T. L.
B) Otomobiller	5 000	T. L.
C) Kamyonet, kamyon ve 10 kişiye kadar (dâhil) oturacak yeri olan nakil vasıtaları	10 000	T. L.
D) Tramvay ve trolleybüsler	20 000	T. L.
E) Otobüsler :		
a) 25 kişiye kadar (dâhil) oturacak yeri olanlar	15 000	T. L.
b) 25 kişiden fazla oturacak yeri olanlar	20 000	T. L.
II - Maddi zararlar için :		
A) Motosikletler	1 000	T. L.
B) Diğer bütün nakil vasıtaları	2 000	T. L.

Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası

: 13 . V . 1953 ve 1/242

Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası

: 14 . V . 1953 ve 4/159

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları

Cilt Sayfa

: 9 573

15 272:273

16 359

17 245:246,273:288,306

21 54:80,107:117,123:154,158:188,193:

212,229:230

22 132:150,169:170,185,185,187,199:202

[Birleşim : 8, 58: 63, 79, 80 — 252 ve 252 ye ek sıra sayılı Basmayazılar 8 ve 58 nci Birleşim Tutanaklarına bağlıdır.]